CZYTANKA NA DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

Skąd się wzięły bajki?

kl. 3–4

W czwartek do klasy 3a weszli niezwykli goście: Kot w butach, Czerwony Kapturek, dwa smoki i aż trzy królewny. To uczniowie przebrali się na Dzień Postaci z Bajek.

– Proszę pani, a kto wymyślił te wszystkie bajki? – zapytała Zuzia w czerwonym kapturku.

– Bardzo wiele z nich ludzie opowiadali sobie od setek lat, przy ogniu i przy pracy – odpowiedziała pani Ewa. – Długo nikt ich nie zapisywał. Dopiero pisarze zebrali je w książkach.

– Kto był pierwszy?

– We Francji Charles Perrault w 1697 roku wydał zbiór, w którym znalazły się między innymi „Czerwony Kapturek", „Kot w butach", „Kopciuszek" i „Śpiąca królewna".

– A „Jaś i Małgosia"? – dopytywał Filip.

– Tę baśń zapisali w Niemczech bracia Jacob i Wilhelm Grimmowie. Zbierali opowieści od 1806 roku, a pierwszy tom ich baśni ukazał się w 1812 roku.

– A „Brzydkie kaczątko"?

– Je wymyślił sam autor, Duńczyk Hans Christian Andersen. Pierwszy zbiór jego baśni wydano w Kopenhadze w 1835 roku. Andersen był synem szewca.

– A nasz smok? – zawołał Staś w zielonym przebraniu.

– Legenda o Smoku Wawelskim jest jeszcze starsza. Pierwszy raz zapisał ją kronikarz Wincenty Kadłubek na przełomie XII i XIII wieku. Smoka pokonano podstępem: podrzucono mu skóry zwierząt wypchane płonącą siarką. Szewc Skuba pojawił się w tej legendzie dopiero w 1597 roku.

– To bajki są starsze niż nasza szkoła! – zaśmiała się Zuzia.

– O wiele starsze. A teraz niech każda postać opowie, z jakiej bajki przyszła!

Bajka, baśń czy legenda?

Bajka często ma morał, a jej bohaterami bywają zwierzęta. Baśń to opowieść z czarami, wróżkami i smokami. Legenda opowiada o dawnych czasach i miejscach, które istnieją naprawdę – tak jak Wawel w Krakowie.

W klasie 2: tekst czyta dorosły, a dziecko odpowiada ustnie na pytania z zadań 1 i 2.

Sprawdź, co pamiętasz

kl. 3–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 Prawda czy fałsz? Wpisz P albo F.

☐ 1. Charles Perrault był Francuzem.

☐ 2. „Kot w butach” znalazł się w zbiorze z 1697 roku.

☐ 3. Bracia Grimm mieszkali we Włoszech.

☐ 4. Pierwszy tom baśni braci Grimm wydano w 1812 roku.

☐ 5. Andersen był synem króla.

☐ 6. Pierwsze baśnie Andersena wydano w Kopenhadze.

☐ 7. Legendę o Smoku Wawelskim pierwszy zapisał Wincenty Kadłubek.

☐ 8. Szewc Skuba był w legendzie od samego początku.

☐ 9. Uczniowie z klasy 3a przebrali się w czwartek.

2 Odpowiedz pełnym zdaniem.

a) Dlaczego przez setki lat nikt nie zapisywał bajek?

_____

b) Jakie bajki znalazły się w zbiorze Perraulta? Wymień dwie.

_____

c) Czym różni się „Brzydkie kaczątko” od „Jasia i Małgosi”?

_____

d) Jak pokonano Smoka Wawelskiego?

_____

Oś czasu, słowniczek, moja postać

kl. 3–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

3 Oś czasu – wpisz numery wydarzeń od najdawniejszego (1) do najnowszego (4).

- [ ] pierwszy tom baśni braci Grimm
- [ ] Wincenty Kadłubek zapisuje legendę o smoku wawelskim
- [ ] pierwszy zbiór baśni Andersena
- [ ] Charles Perrault wydaje zbiór z „Kotem w butach”

4 Słowniczek – połącz słowo z jego znaczeniem (wpisz literę).

[ ] **kronikarz**	A) sprytny sposób, żeby kogoś przechytrzyć
[ ] **zbiór**	B) ktoś, kto zapisuje ważne wydarzenia swoich czasów
[ ] **legenda**	C) strój, w którym udajemy kogoś innego
[ ] **podstęp**	D) książka, w której zebrano wiele utworów
[ ] **przebranie**	E) opowieść o dawnych czasach i prawdziwych miejscach

5 Moja ulubiona postać z bajki.

Moja ulubiona postać to _____.

Pochodzi z bajki _____.

Jest _____ i _____.

Lubię ją, bo _____

_____

narysuj tę postać

DLA NAUCZYCIELA I RODZICA

Odpowiedzi

kl. 3–4

Zadanie 1

1 – P · 2 – P · 3 – F · 4 – P · 5 – F · 6 – P · 7 – P · 8 – F · 9 – P

Zadanie 2 (przykładowe odpowiedzi)

a) Bo ludzie opowiadali je sobie z pamięci, np. przy ogniu i przy pracy.

b) Np. „Czerwony Kapturek” i „Kopciuszek” (także „Kot w butach”, „Śpiąca królewna”).

c) „Brzydkie kaczątko” wymyślił sam Andersen, a „Jasia i Małgosię” bracia Grimm zapisali jako dawną opowieść.

d) Podstępem – podrzucono mu skóry zwierząt wypchane płonącą siarką.

Zadanie 3

Kratki od góry: 3, 1, 4, 2 – czyli: Wincenty Kadłubek zapisuje legendę o smoku wawelskim (XII/XIII w.) → Charles Perrault wydaje zbiór z „Kotem w butach” (1697) → pierwszy tom baśni braci Grimm (1812) → pierwszy zbiór baśni Andersena (1835)

Zadanie 4

kronikarz – B · zbiór – D · legenda – E · podstęp – A · przebranie – C

Zadanie 5

Odpowiedź własna.

Źródła faktów

Wikipedia: Charles Perrault – zbiór „Histoires ou contes du temps passé” (1697) z baśniami: Śpiąca królewna, Czerwony Kapturek, Kot w butach, Kopciuszek. Jacob Grimm – zbieranie baśni od 1806 r., „Kinder- und Hausmärchen” w latach 1812–1815. Hans Christian Andersen – syn szewca z Odense, pierwszy zbiór baśni wydany w Kopenhadze w 1835 r. Smok wawelski – najstarszy zapis w Kronice polskiej mistrza Wincentego (przełom XII i XIII w.), skóry bydlęce wypchane płonącą siarką; postać szewca Skuba wprowadził Joachim Bielski w 1597 r.